

Het schnitzelparadijs

Khalid Boudou

Het schnitzelparadijs

Lebowski Publishers, Amsterdam 2011

Alle personages uit dit boek zijn kinderen van mijn brein. Eventuele gelijkenissen van personen uit dit verhaal met werkelijke personen berusten op louter toeval. De biefstukken, schnitzels en varkenshaasjes, daarentegen, zijn honderd procent echt.

© 2011 Khalid Boudou en Lebowski Publishers, Amsterdam

Foto auteur: © Brenda van Leeuwen

Omslagontwerp: Dog and Pony, Amsterdam

Typografie: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

ISBN 978 90 488 0886 1

ISBN 978 90 488 3743 4 (e-book)

NUR 301

www.overamstel.com

www.lebowskipublishers.nl

www.khalidboudou.nl

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Voor Ankie

Inhoud

Een: O boy

Slapen, waken, ontwaken 13

Schaatsen door de keuken 28

Agnes is lief 35

Kilo's en ballen 59

Waarom met Agnes 66

Twee harten en één tong 84

Negenennegentig schnitzels 99

Introductie: De beste zoon, de allerbeste zoon, de superzoon 104

Twee: Dansen op de tijd

In de klauwen van de moderne tijger 115

Honger naar het spel en de liefde 137

Dood door schuld 156

Drie: Krimo – Het verhaal van mijn neef

Van Tamasint via Marseille naar De Blauwe Gier 169

Het lot is gevallen 182

Vier: De weg naar liefde en vrijheid

Hoofdverdachte in Alcatraz 19

Liefde zonder vingers 212

Een stap voorwaarts 222

De koning van het park 226

De roodvesten 236

De Gier is een vleugel kwijt 247

Mijn buurvrouw is dood 261

Mijn neef is op dreef 265

Aan de eerste tafel in de tweede keuken 274

Varen op de fantasie zonder Kapitein Kopzorg 284

Even een rustpoos 293

Vogelvrij 300

Hotel-restaurant in verwoestende greep van vlammenzee

BRAND

Van onze verslaggeefster

OPDEINEN – Gisternacht heeft een brand flinke schade aangericht in hotel-restaurant De Blauwe Gier te Opdeinen. De brand heeft een groot gedeelte van de twee keukens, het magazijn en het restaurant verwoest. De brandweer sluit brandstichting niet uit.

Terwijl het vuur om zich heen greep werden de hotelkamers en de lobby door de brandweer ont-ruimd, om te voorkomen dat het ook daar zou toeslaan. Een van de brandweerlieden liep daarbij ernstige hoofdwonden op en is per ambulance naar het plaatselijk ziekenhuis vervoerd.

Het hotel-restaurant, dat een schakel is in de horecaketten De

Blauwe Gier, kwam een maand geleden in opspraak wegens belastingfraude. Het uitgebreid justitieel onderzoek dat werd ingesteld is nog in volle gang.

Max Meerman, directeur van het omstreden hotel-restaurant, reageerde geschokt. 'Het is alsof we niet mógen bestaan,' zei hij gister-nacht ontdaan tegen de massaal toegestroomde pers.

Oud & lief

*Hij had zijn kinderen lief
geliefd was hij
Liever dan zichzelf had hij zijn
kleinkinderen, zijn veelkoppigheid*

*Ook was hij lief voor het paard
de geit, het schaap
Strooide hij graankorrels
dan pikten de kippetjes en haantjes om zijn voeten*

*Alleen de luie ezel
daar had hij een stokkekel aan
Die last mochten wij allemaal
dragen op ons beurt*

Een

O boy

Slapen, waken, ontwaken

Ik fiets uptempo voorbij het flatpark, langs de gracht van groenig troebel water, richting West, over de Sint-Jansbrug, door het stadshart, voorbij de Sint-Simeonkerk en sla bij de laatste rotonde rechtsaf. Een gezette BMW rijdt over de haaiantanden, wil me snijden, maar ziet zich gedwongen af te remmen omdat ik flink en zelfverzekerd doortrap. De bebrilde rasta-man slaat stevig op het stuur, is grimmig met een hand in de weer met de korte versnellingspook en blaast rookdreiging uit. Met een armzwaai en een omgevallen taalrommelpot fiets ik vlak voor de enorme doffe motorkap langs en roep: *'Iwa, iwa, rustig man! Take it easy, boy!'*

Hijzelf doet het gemakkelijker en steekt gewoon een middelvinger op.

Ik stort me weer volledig op de gillende stroeve trappers, dóór, dóór, voorbij de sporthal, langs het openbaar honden-toilet, druk op het fietsknopje van het stoplicht, staar in het licht, word gewekt door het blindengetik, steek over en sta oog in oog met hotel-restaurant De Blauwe Gier.

De lijkenpikkende vogel is een kolossaal gebouw met een asymmetrisch vooraanzicht en groene luifels boven de brede kamerramen, blind van de rolgordijnen. Ik weet dat ik in een negatieve stemming verkeer, en ten onrechte meen te zien wat niet goed is... maar dit is zonder meer het werk van een totaal verknipte architect (een restauranthater vol wrok, een wreker, die elders in één van de tachtig Blauwe Gieren – één van de vele andere knibbelknabbelschnitzelherbergen die het land rijk is – een taaie Frans betitelde maaltijd kreeg voorgeschoteld). Godallemachtig, wat een lelijk gebouw!

Op de veranda lopen toeristen in doorzichtige ochtendjaponnen heen en weer te toeristen, met verkennende tongen aan de

slanke pilaren likkend. Maak je geen illusies, het is gewoon staal – ook al ben je dan op vakantie, verzin geen bevrijding.

(Flitsende gedachten. Het zijn speklagen, melkkleurig met zwarte pigmentvlekken, open mond... *Ach, laat je ogen niet bederven, boy.*) Hoerenontvangers rekken zich hun mooie goede leven uit, gapend naar een zon die er wel en niet is...

Ik krijg een waas voor mijn ogen. Mijn conditie is niet meer wat ie is geweest. Ik ben maanden lam geweest, heb gewoon half in coma gelegen, o boy. Maar ik begin weer opnieuw. Met frisse moed, en heel klein, kleiner dan ik eigenlijk ben, simpeler, kijk ik toe: gezichten lezen, stappen volgen, stage lopen en luisteren, veel luisteren. Kijken over het muurtje van ‘de Pannenkoek’, hoe het met de liefde, de vrijheid, de hoop, de dromen is gesteld.

Het is het leven in het klein, had Meerman gezegd, toen hij mij het vrijwilligerscontract liet ondertekenen.

Ik had opgebeld en kreeg, na het *een-momentje-geduld-alstublieft-bij-komt-er-aan* en *nog-een-momentje-geduld-alstublieft-beeft-u-nog-een-ogenblikje?* van een warme stem die stoute gedachten opriep, Meerman aan de lijn, die mij heel aardig te woord stond: ‘Waarmee kan ik je van dienst zijn? Wil je werken? Er is voldoende werk, kom maar, vraag maar naar Meerman. En wees erop voorbereid dat je moet spelen.’

‘Spelen?’

‘Ja, want we willen graag weten hoe jij speelt.’

Ik wist dat de keuken de allerbeste plaats zou zijn voor een stage, voor iemand die opnieuw wilde beginnen, voor een kind dat al zijn speelgoed heeft stukgeslagen in de hoop iets nieuws te krijgen. Wat heb ik misdaan dat ik, gewapend met dit schuldgevoel in mijn rugtas, opnieuw wil beginnen? Wat achtervolgt mij dat ik dit allemaal van een afstand wil bezien?

Herinneringen... o boy... herinneringen... Ik ben zo schuldig als

wat. Ik liet me zwemmen door de zee, leefde van dag tot dag, net zo lang tot de zware golven mij in schuld wikkelden, op het strand smeten en ik daar, met het water nog in mijn longen, naar mijn betekenis groef, en mij werd toegefluiserd: *Nordip, je bent een mislukkeling.*

De avonden hing ik rond op de toegewezen hang-jezelf-opplekken in de wijk, en de rest van de tijd bracht ik lange dagen slapend door. Ik werd sloom, lui, ik kon de kracht niet meer vinden om de draad weer op te pakken. Ik liet de dampende groentepotjes van mijn moeder staan en leefde als een marmot van *pizzaslices* en McDonald'sburgers. De tranen persten zich op een gegeven moment tot aan mijn wimpers van ellende, en gelukkig, o boy, voordat ik zou overstromen en zou verzuipen in de jaren hoorde ik tussen de vriendschappelijke worstelingen van de wijkdeskundigen door – integratie, multiculturele drama's, couscous met ballen en meer van dat soort praat-maar-raak – dat er ergens een kleine wereld was. Een kleine wereld, in een keuken van een restaurant. In de keuken van De Blauwe Gier, aan de westrand van Opdeinen, een wereld waar liefde, haat, wedijver, spanning, kilte, warmte en nog zoveel meer te vinden was... Het klonk als de grote wereld, maar dan in het klein...

De eerste dag dat ik er binnenstapte, rook ik – naast de gebakken uienringen en paprikasnippers – opeens de levensgeuren, o boy...!

‘Waar... vertel me, jongens, waar is het?’ had ik hongerig gevraagd. ‘Vertel het me!’

‘Kom op, je bent toch wel wijzer, Nordip. Je verdient daar bijna niets, vriend,’ waarschuwden Rachid en Krimo me.

‘Ik wil mezelf terugverdienen,’ reageerde ik gelaten en liet de hele wijkgroep, gehurkt rond hun schoppen en klavertjes, schaterend achter.

Vertel me als het niet zo is, o boy. Waar kan ik de bonger beter stillen dan in een keuken bijna zo groot als het voetbalveld van de Opdeinse voetbalclub O.E.C. (Opdeinse Eendracht Combinatie)?

‘Stage lopen?’ vroeg Meerman verbaasd. ‘Jongen, je kunt hier alleen achter het fornuis in de boter lopen. Maar goed, kom maar gewoon, dan zien we wel wat er uit je te halen valt.’ En voordat ik iets kon antwoorden zei hij: ‘Nu geen tijd, kom maar gewoon naar kantoor. Morgen om negen uur ’s ochtends.’

‘s Ochtends?’ vroeg ik geschrokken. Maar ik zonk weg in telefoonge-*tuut-tuut-tuut*, keek mijn moeder aan, die me juist een kop koffie voorhield, en legde de hoorn op de haak.

’s Ochtends...? Om negen uur...? Shít.

‘Wat een domme vlieg! Wat is dít een ongelooflijk domme vlieg! Wat een ongelooflijk stomme, domme vlieg!’ Meerman liet de vlieg uit zijn handen op het bureau vallen en drukte zichzelf wat dieper in de ruim bemeten zitting van zijn zwartleren bureaustoel. Hij zette zich met zijn handen af tegen het roodgelakte en met memoblaadjes beplakte bureaublad, gleed een stukje naar achteren en begon van op die afstand, met gestrekte armen, in zijn bureaula te rommelen. ‘Zó-zo...’ zei hij langzaam en trok zichzelf terug naar zijn oorspronkelijke positie. Hij blies de vlieg van tafel en klapte in zijn handen. ‘Zó-zo,’ zei hij nogmaals, ‘jij wilt hier dus stage lopen.’ Hij pakte een nietmachine en drukte wat nietjes tegen zijn hand, liet ook die vallen en keek met een bedrukt gezicht in het licht van een halogeenlampje dat met de fitting in de bek van een opgezette gier was gemonteerd. De geleidende draad liep van zijn staart direct naar het stopcontact. De grote vogel keek net zo vals en in afwachting van andermans dood als een *levende* gier, o boy, met geheven vleugels, flauwe ogen en een

kromme bek die op mij was gericht, op zoek naar rottend vlees.

Ik keek op m'n gulp. 'Ja... ja,' zei ik. 'Inderdaad. Daar kom ik voor.' Mijn ogen begonnen te prikken.

Ik had niet echt lekker geslapen. De hele nacht had ik rondgedwaald in het schemergebied tussen wakker zijn en slapen. In het nachtelijke grijs werd mijn jonge leven als een spel kaarten door elkaar geschud en in flitsen aan me gepresenteerd. Zo had ik liggen woelen, net zo lang tot de vogels goedemorgen begonnen te fluiten. Op dat moment wenste ik dat ik een vliegende carnivoor was, een vliegende krokodil...

Zes uur was het toen ik gapend en met mijn nagels aan mijn hoofdhuid krabbend een blik naar buiten wierp. Het was lang geleden dat ik zo vroeg was opgestaan. Door de dunne vochtige muren van het arbeidershuisje kon ik horen hoe mijn buurvrouw haar hondje Kzouzou dresseerde.

'Kom h er... kom h er, kom h er! Kop in! Pootjes naar voren...! Brave hond... Maak pirouette... G od zo! Brokkie-brokkie... En nou een salto. Kzouzou, maak salto! Z  ja! Hop-sakee, en nu weer terug... Braaf, braaf...'

De vogels die op de rand van de dakgoot met hun kopje omlaag aan het water stonden, vlogen op. De krantenbezorger keek omhoog.

Ik deed het raam snel dicht, liet me op bed ploffen en begon met de zijkant van mijn rechtervuist op de muren te bonken. 'Mevrouw Malade, ik ga mijn leven beteren! Ik ga mijn leven beteren, mevrouw Malade! Ik ga mijn leven werkelijk beteren, mevrouw Malade! Ik word volwassen, mevrouw Malade!'

Ze riep niets terug. Ze nam mij natuurlijk, net als de rest van de grote wereld, gewoon niet serieus. Of ze had misschien, h el misschien, haar gehoorapparaat uitgezet, dat voordeel had ze van haar gebrek.

Fluitend deed ik een joggingbroek aan en strompelde de trap af. De grote dag was aangebroken.

Beneden zat Sulliemán, mijn broertje – ik noem hem altijd Sullie – aan de dikke schoolboeken (waar zoveel kleine hersen-aantastende woorden in stonden dat ik ze zelfs in vijf lange levens niet zou kunnen slikken). Toen hij mij zag binnenkomen plaatste hij zijn kleine vinger op de zin waarmee hij in gesprek was, deed heel deftig zijn bril af, stak het pootje in zijn mond en keek verwonderd toe hoe ik mij overdreven stond uit te rekken.

‘Mam! Mam!’ riep hij chic. ‘Ongelófelijk, maar de Weerwolfman is al om zes uur wakker!’

Omdat het voor mij een grote dag was, hield ik mezelf in en verkocht hem dit keer niet de hoogstnoodzakelijke dagelijkse partij broederlijke schoppen. Ik krauwde met één hand door het stoppeltapijt op mijn gezicht en met de andere over mijn pukkelborst en zei: ‘Sullie, ik ga vanaf vandaag beginnen mijn leven te beteren. Ik ga mijn leven schoonmaken.’

‘Ga je nu soms de héle dag slapen?’ reageerde de kleine, ochtend-scherp.

Ik liet hem voor wat hij was.

Een jaar, had ik ervoor uitgetrokken. En ik had de plek uitgezocht waar ik mijn toekomstieren zou gaan uitbroeden. Ik zou stage gaan lopen bij de Grote Vogel, de Verschrikkelijk Lelijke Vogel aan de westrand van het stadje Opdeinen aan het kronkelende water van de Maas.

Het was voor het eerst sinds lange tijd dat ik onder deze erbarmelijke omstandigheden, zo godsliederlijk vroeg, wakker moest worden – als een gestrafte militair.

Van een afstand deed ik de televisie aan, ik spuwde en wreef in mijn handen, ging op mijn hoofd staan, met de benen tegen het wit-met-oranje-strepen behang van de muur en bekeek in die houding, op de kop, het testbeeld van Nederland 2, net zo

lang tot ik van duizeligheid weer op mijn hielen ging staan en spontaan *Vader Jacob* begon te kwinkeleren. Ik liet tien klontjes suiker in de koffiepot duikelen die voor mij op het eiken salontafeltje klaarstond, pakte de pot bij de tuit, wierp mijn hoofd in mijn nek en slokte het lauwe zwarte vocht naar binnen.

Sullieman toetste wat cijfers in op zijn rekenmachine, las de display met gefronste wenkbrauwen en schreef de uitkomst op. Zonder op te kijken zei hij ernstig, terwijl hij zijn pen over het papier stuurde: ‘Món-góó-óó!’

Ik klom de trap weer op en liep naar de badkamer. Ik douchte me, schoor me, poetste mijn tanden, spoot me fris met m'n Hugo Boss-geurtje en kleepte me aan: een zwartwit gestreept pak, waarvan de broekspijpen tot boven mijn enkels reikten. Het pak had ik overgehouden aan de rits trouwpartijen van mijn acht oudere broers. Met mij en Sullie erbij op de flanken en vader in het doel zouden we een voortreffelijk voetbalteam vormen: wat vruchtbare jaren later zouden we de hele KPN-telecompetitie kunnen bestieren met de D.S.V. (Doenia Sport Vereniging). Met de herinneringen die het pak opriepen in mijn hoofd ging ik weer op bed liggen om de resterende tweeënhalve uur vóór de afspraak met Meerman op mijn nagels te bijten en naar het plafond te staren.

Ik werd wakker en vond het vreemd dat ik me niet moe voelde. Ik keek naar de wijzers van de klok, die al naar drie uur 's middag waren vertrokken... *Jullie liegen me voor, snelle cijfertickers! Jullie liegen me voor!* Ik hengelde naar de wekker, die ergens onder het bed lag, en zag dat daar de wijzers net zo ver georderd waren als die van de muurklok. De wijzers tikten door. Ik wist het zeker. Ik had het verpest. Ik had het weer eens ontiegelijk goed verpest. Ik trok mijn pak wat strakker en ging weer een kwartier liggen, in de veronderstelling dat het toch niets meer uitmaakte. Ik had het toch al ontiegelijk goed verpest... Maar

ten slotte trok ik onder het zebrapak witte sokken en Nikes aan, donderde slaapdrongen de trap af, viel met de deur de huiskamer in, waar een nog altijd huiswerkmakende Sullie mij van top tot teen scande en heel chic zei: ‘Mam, de Weerwolfman is al wéér wakker.’ Uit pure frustratie verkocht ik hem toen maar alsnog de nodige broederlijke schoppen.

‘Zó-zo, jongeman, jij wilt dus stage bij ons komen lopen...’ Meerman stond op van zijn stoel, vouwde zijn handen achter in de nek en liet zijn ogen over een van de monitoren gaan die aan de wand waren bevestigd. Hij maakte zijn handen los, trok een pakje sigaretten uit zijn borstzakje en richtte het op mij.

Ik weigerde uit beleefde schaamte.

Meerman stak er zelf een in zijn mond en wees met een vinger naar de dansende schimmen, de vertraagde korrelige zwart-witbeeld van het stomme filmpje dat op één van de schermen werd vertoond. Uitvoerig rook blazend bezag hij hoe Wilhelm met een hakbijl op een varkenskop hamerde en Bokma op veilige afstand zijn grote tanden zette in een groot stuk meloen: de keuken-Hercules schraapte het vruchtvlees los met zijn boven-tanden en wierp de schil met zijn één-oog-dichtgeknepen-precisie naar de magere Ali, die hierop de grip verloor op zijn bezem. (Natuurlijk leerde ik de namen van de acteurs pas later kennen, maar het lijkt me in verband met de duidelijkheid wel handig als ik ze hier alvast noem.) Meerman schudde zijn hoofd en tikte wat as van zijn sigaret. ‘Moet je kijken, wat een domheid! Wat een domheid, Nordil.’

‘De naam is Nordip.’

‘Ja, ja, natuurlijk... Nordip, is dat Hebreuws?’

‘Nee, Russisch.’ Ik stak mijn borst wat vooruit.

Meerman tikte de as van zijn sigaret. Hij ging weer zitten.

‘Waarom ben je zo laat, Nordip?’

Ik zweeg en luisterde naar het zware tikken van de klok.

‘Hmmm...’ glipte tussen Meermans samengeperste lippen door.

De fax piepte van de dringende boodschappen.

Meerman draaide zijn stoel in de richting van het apparaat, stopte er wat velletjes papier in, wachtte tot de boel naar buiten kwam geknerpt en las het binnengekomen bericht. ‘Ze snappen er werkelijk niets van,’ gromde hij en legde het A4’tje naast zich neer.

Ik begon weer op mijn nagels te bijten en dacht: deze vriendelijk ogende man zal er zo wel over beginnen— over de begrippen tijd en ritme, dat het nooit meer goed komt als die zaken van begin af aan niet goed zijn ingesteld.

‘Wil je wat drinken, Nordil?’ Meerman deed een poging zijn das recht te trekken en drukte zijn sigaret uit. Zijn duim draaide even na op de filter.

‘Wil je wat drinken, Nordil?’ herhaalde hij.

‘Koffie. Zwart, alstublieft, en met veel suiker. Nordil.’

De man pakte zijn draadloze telefoon, toetste twee keer wat in en bestelde met een commanderend gebrom – een pink tussen zijn lippen – hetgeen verlangd werd. ‘Ja, kóffie, ja,’ herhaalde hij nors. Nadat hij het gesprek had weggedrukt glimlachte hij en zei: ‘Wij hebben geen overeenkomsten met scholen afgesloten om leerlingen voor stage en dat soort onnozel gedoe aan te nemen.’ Hij pakte een pen op en wees naar het plafond, naar een antieke kroonluchter. ‘School, daar heb je niets aan, Nordil. Je moet gewoon hard werken, keihard werken. Mijn vader heeft keihard gewerkt om De Blauwe Gier op te bouwen. Hij had een idee. Om ideeën uit te werken... Daar, daar heb je geen school voor nodig. Je hebt wel genoeg scholen die ideeën kapotmaken. Mijn vader heeft mij en al mijn negen broers en twee zussen op ons twaalfde meteen van school gehaald. We hadden wel wat beters te doen. Vanaf het moment dat wij konden staan, deden wij dat in de keuken—’ Er golfde een soort

triestheid over zijn gelaat. ‘Door wie ben je uitgezonden, Nordil?’

‘Ik ben door niemand uitgezonden, ik wil mijn leven beteren. Ik heb te lang buitenspel gestaan,’ zei ik stellig en sloeg mijn ogen neer, ‘of eigenlijk... gelegen.’ Mijn blik viel recht op de koeienhuid onder het bureau. Ik zonk weg in één van de zwarte vlekken.

‘Je bent dus dom geweest,’ zei Meerman op een toon alsof hij het me écht kwalijk nam, zette de pen even aan zijn mond en richtte hem vervolgens in een wijs gebaar op mij. ‘Er zijn zoveel domme mensen op deze wereld, Nordil. Eén ding staat vast: hier bij ons kun je in ieder geval niet dommer worden.’ Hij trok de pen terug en streek met zijn hand over de kop van de opgezette gier. ‘Mensen vinden een gier eng, vies, ze zien er dood en verderf in, Nordil,’ zei hij terwijl hij zijn stem verlaagde en de woorden traag voorbij liet komen. Met die stem, en zo naast de dode vogel, leek hij eerder een medicijnman die in een te krappe wigwam stoned was geraakt door het inademen van de rookpluimen van zijn eigen kruidenmengsels. ‘Maar kijk nou eens in die blik,’ ging hij verder, terwijl hij de vogelkop teder aaide. ‘Kijk... deze vogel wacht, hij aast op het goede moment, hij is alert, hij laat de dodelijke kracht het werk doen... Misschien qua uiterlijk niet moeders mooiste, maar het is er wel één die opruimt. Daar waar anderen denken te zijn uitgegeten, de mondhoeken reeds hebben afgelapt... We hebben veel bedrijven opgepikt die op sterven na dood waren, waar niemand nog raad mee wist. We hebben er weer bloeiende bedrijven van weten te maken. De gemeentes lonken als goedkope nachtclubmeisjes met lappen grond... we hoeven er niet eens meer voor te betalen... een symbolisch bedrag... een piek...!’ Als een winnende kaartspeler sloeg hij met zijn hand op tafel, een tik begeleidde een doffe dreun. ‘Gemeentes kraaien wel naar de buitenwacht, zoals van ze wordt verwacht dat ze moeten kraaien wanneer onze vlag hun kant op

wappert, maar in werkelijkheid zijn ze o zo blij wanneer wij op hun grond neerstrijken. Werkgelegenheid, recreatie, sport... en bovenal... échte schnitzels, zo groot als een zeemlap, met net zoveel groenten en aardappels erbij als je aankunt. *Vul je mond, eet je rond. Eet ons arm, drink ons rijk...* de mensen hebben honger, Nordil.'

'Nordip... Nordip, het is Nordip.'

'Mooi.' Meerman rolde een potlood tussen zijn vingers, bestudeerde dat aandachtig, keek op en verzwaarde mijn ogen met kilo's aan onderzoek.

Ik moest mijn ogen wel neerslaan, opnieuw.

Hij schraapte zijn keel. 'Ik heb hier veel jongens werken,' zei hij, 'die nergens anders aan de bak zouden zijn gekomen. Niemand wil ze... niemand kent ze. Ik ken ze... ik wil ze. We zijn goed voor ze, Nordil. De Gier vangt ze op. Nog niet zo lang geleden haalde mijn vader ze met bussen tegelijk uit Tanger. Ze kregen werk, eten, onderdak... ze sliepen in de keuken... aardige jongens, stuk voor stuk, jongens die nu, dank zij ons, vooruitkomen. Want als je een aantal jaren bij ons hebt gewerkt, kun je overal werken. Jij ook...'

Ik begreep hem niet, maar knikte wel heel begrijpend. Wanneer je twee jaar lang tegen jezelf hebt gelogen is dat geen enkele moeilijkheid.

Meerman wees weer op het camerascherm. 'Daarachter... ik heb daar nog geen camera staan, daarachter, waar die zes jongens eenden staan te plukken... ken je ze?'

Ik schudde van nee.

'Daarachter is de Pannenkoek. We hebben daar altijd problemen. Geen van de jongens die wij met een spel selecteren, wil daar tussen die pannen zitten. En zonder schone pannen kunnen wij niet lekker koken. Lijkt me een goed begin voor jou...'

Meerman stak zijn nek iets naar voren en keek me gedurende een fractie van een seconde ijskoud aan.

‘Wat voor spel spelen jullie dan?’ vroeg ik, louter en alleen om iets te vragen – het bleef te lang stil.

‘Voor jou is dat niet zo van belang,’ antwoordde hij. ‘Het spel is voor spelers.’

Ik stopte een potlood in mijn mond en rekte er mijn linkerwang mee op. Meerman wist me op een of andere manier op m’n gemak te stellen.

De deur van het grote kantoor ging langzaam open en een mollig meisje in een verschrikkelijk lelijk en veel te krap pinguïnpakje kwam binnen. Ze zette een mok – wéér die blauwe gier, ditmaal gevangen onder een laagje glazuur – voor Meerman neer. ‘Alstublieft,’ zei ze zacht, met neergeslagen ogen.

Ik drukte op mijn neusbotje en keek naar haar felrode, gebarsten nagellak.

‘Het is voor hém,’ zei Meerman met een vleugje minachting in zijn stem en sloeg zijn handen ineen.

De pinguïn pakte de mok weer op en zette hem morsend voor mij neer. ‘Sorry. Alstublieft.’

‘Dankjewel.’ Ik kieperde het vocht in één zwiep naar binnen. ‘Er zit... eh... er zit geen suiker in,’ bracht ik uit.

‘Sorry,’ excuseerde het meisje zich.

‘Je bent vlot. Je bent HEEL ERG vlot,’ zei Meerman, als een machtige godfather die alles overziet, pennetje op de onderlip, kalm draaiend in zijn fauteuil. Hij staaarde naar de serveerster, die alle kopjes en schotels bij elkaar zocht en op een dienblad plaatste. Een theelepeltje glipte uit haar trillende hand.

‘Wat een ongelóóflijk dom kind, die Claudia,’ fluisterde Meerman en sloeg met zijn brede handpalm tegen zijn voorhoofd, toen het meisje de deur zachtjes sloot, de dansende strik van haar schort achterna. ‘Stagiairs verdienen hier niets en mogen alleen op het strafkrukje zitten achter de pannen,’ vervolgde hij.

‘Uitstekende voorwaarden,’ zei ik en sloeg met een lichte vuist

op tafel. ‘Wanneer kan ik beginnen?’ Ik was opgewonden en daagde mezelf uit. Ik wilde gewoon zo snel mogelijk aan de slag.

Meerman keek verwonderd op, drukte zijn stekels aan en klikte twee keer met z’n Parker. ‘Volg me maar, krullenbol. Zijn ze echt van jou, die krullen, of is dat mode?’

‘Mode, mijnheer.’

‘Dat streepjespakje ook zeker?’

Ik zweeg.

Hij keek nog even om. Zijn blik daalde, als van een steile helling, van mijn borst naar mijn voeten.

Meerman bracht me tot in de lift, bekeek me tijdens het langzaam schokkend stijgen aandachtig en sprak geen woord. De liftdeuren schoven open en ik zette mijn eerste stap daar waar ik wilde zijn. Ik kreeg beesten in mijn buik van het keukenlawaai, dat als een lawine mijn grote oren bestormde. Het was juist dit geluid – vallend bestek, schreeuwende, donderende stemmen en suizende afzuigkappen – dat me als muziek in de oren klonk. Het timbre van het sociale leven. Twee jaar lang had ik dat niet meer beluisterd.

‘Doorlopen... kom,’ zei Meerman, die haastig voor me uit liep, een wijsvinger voor zich uitgestoken, en naar een schrob-bende Ali riep: ‘Nederlands praten! Neem dat ook even mee... dat hoekje daar. Góed schoonmaken! Daar liggen nog wat sinaasappelschillen...’ Ali was een iel mannetje, zag ik nu, met een pokdalig gezicht, onverzorgde snor en wilde bos haar.

De in het wit geklede jongemannen in de keuken bekeken mij van top tot teen en bleven steken bij mijn witte sokken, die – als reflectoren op de oranje hesjes van wegwerkers – onder mijn veel te korte broekspijpen oplichtten. Het voelde precies als de eerste keer dat ik naar school ging, toen het dikke schoolhoofd mij – met zijn grote hand op mijn kleine rug – aan de derde klas voorstelde:

*‘Dit is Nordip en Nordip komt bij ons op school.’
Achterin steekt een met pigment besproeid Jeroentje, het
pisaaltje van de klas, een vinger op. Serieus slissend
vraagt hij: ‘Meesszter... meesszter Ssszimon. Wat isz
een nor-dissz?’*

Meerman liet mij de hand schudden van Wilhelm, de chef-kok.

Ik nam niet de tijd de kleine kok volledig op te nemen.

‘Hij hoeft het spel niet te spelen,’ zei Meerman bazig tegen de kleine man.

‘Huh? Waarom níet?’ vroeg Wilhelm zichtbaar verbaasd.

‘Hij is voor de hoek, kost niets... Eentje van de—’ Meerman keek naar mijn schoenen.

Wilhelm nam me van top tot teen op.

‘Dus jij komt hier bijleren,’ vroeg Wilhelm, die een wijsvinger in zijn neus schroefde, er een groen propje uittrok en het met zijn duimnagel op de keukenvloer wipte.

‘Ik ga een nieuw leven beginnen,’ repliceerde ik naïef.

Wilhelm trapte op het propje en draaide wat met de stalen neus van zijn schoen op de zwartwitte plavuizen. ‘Dan ben je hier aan het goede adres,’ zei hij smalend. ‘Stroop je mouwen maar vast op, jongeman. Aan wie mag ik me voorstellen?’

‘Nordip.’

Wilhelm keek even opzij, naar Meerman, en vervolgens spottend naar mijn pak. ‘Ach... draag je een wit shirt onder dat eh... mooie pak, Nordiep?’

Ik knikte.

‘Lust je koffie, Nordiep?’

‘Nordip.’

‘Ach.’

‘Zwart graag... met veel suiker.’

De kleine kok bracht me naar een hoek afgescheiden van de rest van de keuken, gaf me een borstel, een spons en een kop

koffie en zei: ‘Sop maar en kijk maar. Dit is je hoekje. Blijf binnen de grenzen. Je komt alleen de keuken binnen als ik je dat vraag. Loop mijn personeel niet in de weg. En voortaan haal jij voor mij de koffie—’

Ik knikte weer, o boy. Ik kon alleen maar knikken van al die grote vuurogen die me onderzoekend aanstaarden en me het vel van m’n lijf trokken.

Amimoen tikte wild met zijn vleesvork op de afzuigkap. *Deng! Deng! Deng!* Het leek wel alarm.

‘—en wel te weten, élke morgen,’ zei de chef-kok terwijl hij de richting op keek waar het geluid vandaan kwam.

Ik knikte slaafs, met een brede lach.

Schaatsen door de keuken

Bij elke trapslag die ik op de pedalen maak heb ik het gevoel dat er een orgaan uitvalt, mijn longen lekken, suizen en splijten mijn borstkas, mijn hart bonst op een ravebeat en slaat op tilt, mijn milt steekt als een bot mes dwars door mijn zij— ik ben verslapt, o boy, ik ben door dat vele middagslapen helemaal verslapt... een dweil ben ik.

Ik fiets over het parkeerterrein en scheer om de grote karren heen, veel Duitse kentekenplaten. Overal ligt rotzooi, menselijke rommel onder de duivenkak. De blikjes Amstel-bier, Coca-Cola, tonijnsalade en Duitse bief deuken één voor één in onder mijn spelend voorwiel. Ik parkeer mijn krakkemikkige, gele rommelmarktbike met dronken wielen in het fietsblok, dat meer weg heeft van een opvangcentrum voor misbruikte fietsen. In de kromme staalbeugels staan eenzame fietswielen weg te kwijnen in hun eigen roest, een enkele niet meer dan een vork, zinloos bungelend aan het slot – de rest is van de hand gedaan door onderdeelrovers, deeltijdjunks en gelegenheidsvandalen. Maar goed... ik ben ook geen heilige Henkie geweest, dus— is er ook geen dus, en wat het met mij gaat worden— ach ik leer... de tijd leert...

Zoals gewoonlijk ben ik te laat. Ik neem de magazijningang, om de weg naar de keuken te verkorten, om de steeds sneller tiktikkende tijd te snijden. Het ruikt hier smerig in het magazijn, naar bederf, naar alles wat niets, maar dan ook niets te maken heeft met de fijnzinnige keuken zoals die in het Frans gesteld op de goudpapieren menukaarten aan de tafels wordt gepresenteerd. Met vluchtige stappen betreed ik de trap die naar de keuken leidt – ‘de nor van de piraten’, zoals het rijke meisje Agnes, onze huppel-melige serveerster, deze plaats van sudderend vlees en kletterende schalen noemt.

De deur piept in zijn droge scharnieren wanneer ik die open en mijn tas over mijn schouder gooi. De friteswalm slaat me in het gezicht. Het geluid van vallend bestek dondert als een lawine langs mijn oren wanneer ik de gebakken lucht tegemoet treed.

Ik schaats over het plavuizen dambord van de keuken en trap op het putje waar de voedselresten bij elkaar zijn geveegd. De vloer is vochtig, ik moet uitkijken dat ik niet onderuit ga, houd me vast aan een grote stalen tafel waarop wat borden, een krulslaasje op de rand, zijn uitgesteld. Het porselein trilt.

‘Goedemiddag, Nordip.’

‘Goeiesmorgens, allemaal.’

Ik loop achter Wilhelm langs en bewonder een koe die op een pallet verbaasd ligt te zijn, als een knock-out geslagen zwaar-gewicht, haar tong valt slap uit haar bek en de vliegen weten niet waar ze een begin moeten maken en vliegen maar te vliegen in de in mest gedoopte loopneus. Afgekeurde varkens en koeien – doodgefallen in de wei of gek geworden van het alsmaar koe zijn – komen hier regelmatig binnen via de achterdeur. Wilhelm snijdt ze in stukken en perst ze met geweld door de gehaktmolen. De Bijnamen (over wie later meer) draaien er soep- en gehaktballen van. Alles is te koop, ook de keuringsdienst. Ze komt hier eens per maand – een madammeke Kladblok, die wat verdraaid goede leugens opschrijft: met tasjes vol schnitzels, de ‘waarheid’, cordon bleus en een gulle lach – ‘Het is voor mijn hond, hóór!’ – glijdt ze van de trap, naar buiten, waar ze wegrijdt in haar kreunende en schuddende Fiat-blikje.

Voorbij het smalle gangpad, langs de reusachtige vriezers, koelers en opgestapelde kratten, gevuld met groente in alle kleuren van de regenboog, betreed ik een trapje dat uitkomt in de kleedkamer. Bij elke stap sla ik een trede over.

Ik salamiseer. ‘*Salaam*, goeiesmorgens, allemaal.’

‘Goedemiddag! Ben je alweer te laat, Nordip?’

‘Een beetje maar.’

‘Een béétje...’

Er zitten twee keukendeserteurs op fruitkratten. Jongens die even een uitvlucht zoeken, langzaam uit de haast gaan – ze zijn aan het bijkomen van een drukke lunch. Nummer één is Ivan, een grote Hongaar met depressieve gelaatstrekken en grote borstelige wenkbrauwen, die in een zware frons samenkomen. Hij heeft een Adidas-pet achterstevoren op zijn hoofd. Naast hem zit Amimoen: een opgeschoren hoofd met daarop een vereniging vallende glinsterende haarslagen, als een Italiaanse voetballer, geföhnd en gelakt met wax: Nile Hair Slick Dressing Pomade, gele uit Amerika geïmporteerde blikjes, die hier overal op de grond, op de kasten, op en in het toilet liggen. Hij heeft een donker, ingevallen gezicht en scherpe oogjes als een slinkse vertegenwoordiger van gerecycleerd toiletpapier. Hij gaat gekleed in een zwart Replayshirt, waaronder hij een Gapstar-spijkerbroek draagt, kapotgesneden op de knieën, zodat de draden erbij hangen.

Meerman heeft de keukenjongens verplicht een wit shirt en een geruite koksbroek te dragen. Het zegt hem weinig, deze zelfverzekerde uitstraling.

Amimoen is onmisbaar, weet dat zelf ook. Hij weet de borden weg te schuiven, weet waarom een biefstuk hier een biefstuk lijkt en dat je daar niet te veel aandacht aan moet besteden. Samen met Krimo bereidt Amimoen de hoofdgerechten en hij zorgt dat alle bestellingen van één tafel op het juiste moment bij elkaar komen, inclusief de schaal-tjes garnituur: friet, gebakken aardappeltjes, bonen met spek en een mix van doperwtjes en wortelblokjes. Amimoen is de tweede machinist van de Grote Keukentrein. Hij tiert tegen de serveersters en de obers wanneer ze het eten te lang laten liggen, koud laten worden en niet op tijd wegvoeren naar de al te aardige of venijnige gasten (iets daartussenin komt nauwelijks voor). Amimoen is iemand om naar te luisteren en naar op te kijken.

Hij groet mij, zegt knikkend dat het hem ook goed gaat en laat zijn ogen op Agnes vallen, die hijgend komt binnenrennen.

Agnes rukt de tas van haar schouders en laat hem op de grond ploffen. ‘Hallo— shit— ik— was— de tijd— helemaal— vergeten—’ hijgt ze, de woorden uitsprekend vlak achter elke korte ademstoot.

‘Hoi. Goedemiddag, Agnes,’ zegt Amimoen. ‘Goed geslapen? Je ziet er wit... eh... moe— beroerd uit, weet je...’ Hij zet zijn tanden in een stuk appel, dat hij met een robuust broodmes heeft uitgesneden. Hij kauwt vlug. En slikt al even vlug.

Wanneer Agnes zich begint om te kleden staat Ivan op en loopt naar de trap, zijn ogen op de vloer van het rommelige hok gericht, langs de door stress afgetakelde kasten.

Amimoen zoekt een betere zitvlakontspanning op een groentekrat, geeft mij een knipoog en strijkt met de kartels in het lemmet van het broodmes over zijn dijbeen.

Ik pak mijn werkschoenen uit mijn tas en steun tegen een van de kledingkastjes, waarvan de deur zwaarmoedig uit haar scharnieren hangt. De bijna-lichtdood flikkerende tl-buizen dwingen mij omhoog te kijken. Het plafond is versierd met tomatensaus en aardbeienspetters – herinneringen aan de smijtpartijtjes die hier met regelmaat worden gehouden. De vliegen, met trillende pootjes op de plakkerige lichtbuizen, vieren feest: een vliegenorgie, of misschien wel een bijeenkomst voor strontkameraden. Zeker, ik loop hier nog gissend rond.

‘Nee, ik heb weinig geslapen,’ antwoordt Agnes, die uitgehijgd is, kortaf.

Amimoen vraagt zonder woorden om een verklaring.

Agnes schopt haar schoenen met een grote boog van haar voeten.

‘Ik ben uitgeweest met een vriendin. Niks bijzonders, hoor. Gewoon hier in de stad. In Het Klokhuis.’

‘O, die ballentent...’ plaagt Amimoen.

Agnes straft hem door er niet op in te gaan, ontdoet zich van haar witte tricot en wringt zich in net zo'n pinguïnjurkje als het lelijke meisje die mij koffie bracht bij mijn eerste afspraak met Meerman. Ze durft geen blik aan ons te wagen – wel aan de scherven in haar eigen spiegel. Zo kijkt ze naar haar kapotte zelf als ze haar ogen in de schaduw zet.

'Moe'k je helpen?' vraagt Amimoen.

'Nee, dankjewel.' Agnes trekt het strikje aan haar schort wat strakker aan.

'Was maar een vraag.'

Wanneer ik op het punt sta mijn werkschoenen aan te trekken en naar mijn hoekje te gaan, verschijnt er in de deuropening een lange man met inhammen in een dunne haarbos op een spits brilhoofd. Hij is geruisloos de trap opgekomen. De man heeft zijn kaalheid proberen te verbergen met implantaten: haarwortels in een puntjesmat gedrukt. Zijn mond staat altijd iets open, zodat het lijkt alsof hij verbaasd door het leven gaat. Het is een in een driedelig maatpak gestoken cobra. Hij draagt een das met Mickey Mouseprint, die met een Blauwe Gierdasspeld aan zijn witte blouse is vastgeklemd. Zijn ogen lijken te vergroten als hij zijn bril op zijn neus drukt. Hij slaat mij over, als sopstagiair ben ik immers maar bijzaak, een nat buitenbeentje, maar geeft Amimoen een alleszeggende wenk, steekt zijn handen in de ruime broekzakken van zijn bandplooï en drukt ze vooruit. De gulp zakt wat terug in de rits.

De cobra schudt zijn hoofd wanneer Agnes hem gemaakt onschuldig en verontschuldiging aanstaart. Ze kijkt hem aardig en lief aan. Achter haar klinkt het geluid van knarsend sappig appelvlees.

Bartels, de restaurantmanager, want om hem gaat het hier, heerst over het moment. Zijn mond maakt aanstalten over te lopen op de willige trillingen van de kaken en het zichtbare

verlangen van een tong geeft aan te willen kletsen tegen het gehemelte. Hij wacht en neemt de tijd om te denken, kijkt met onsmakelijk vertrokken gezicht om zich heen, naar de kapotte kasten en de vloer, naar de rondzwerfende stukken tafellaken en handdoeken.

‘Agnes?’ Bartels bevrijdt de rechterhand uit zijn rechterbroekzak, schuift zijn soepmouw op en kijkt op zijn horloge. ‘Je bent een kwartier te laat. Ik heb te weinig mensen in het restaurant. Dit kan écht niet, meid. Je bent een van mijn beste meisjes, maar dit gebeurt me te vaak, veel te vaak. Ik zou je moeten berispen, meid.’ De restaurantmanager heft zijn handen tot boven zijn schouders. Onder zijn armen is het zweten geblazen.

Ik blijf met halve voet in mijn schoen staan en zie toe hoe Bartels Agnes koud afzeikt met psychologische managerpraatjes uit *bup-bup-bup-you-are-simply-the-best-brainwashboekjes* waarin je wordt geleerd hoe je ondergeschikten op etalerende emoties moet grijpen, hoe je de wetten van de macht naar jezelf kunt halen, de teugels in de hand kunt houden en *Wie naar je luistert is een lastezel, gebruik hem dan ook zo*. ‘Puinhoop, rotzooi is het personeel! Ik heb het nu niet specifiek over jou, Agnes—’ Hij wijst op de kledingkasten. ‘Ze weten allemaal van geen tijd, niemand kent enige discipline en er is al helemaal niemand meer die hart heeft voor dit restaurant. Er zijn hier maar weinig mensen die net als ik met een blauw hart rondlopen. Ik werk hier ZES DAGEN PER WEEK, VEERTIEN UUR PER DAG, Agnes. En ik erger me de laatste tijd dood aan onze éigen biefstukken! Kun je je daar iets bij voorstellen, Agnes? Ag-nés?’ Hij kijkt opnieuw op zijn horloge, laat zijn arm vallen, gelooft zichzelf niet en kijkt nogmaals overdreven verbaasd op het klokje. ‘WE-HEB-BEN-HET-DRUK, Ag-nes.’

‘Ik ben er zo.’

‘Goed dan. Jij hebt wijk twintig.’ Bartels tikt nerveus op de

glasplaat van zijn horloge en trekt zijn bovenlip en ondertanden over zijn mooie, gelijke boventanden. En dan: ‘Wat doe jij hier?’ Hij richt zich tot Amimoen, die de managersuitval kaakmalend met zijn scherpe ogen heeft gevolgd. ‘Moet jij niet in de keuken staan? Of heb je soms een snipperdag?’

Amimoen grijnst, snijdt vloeiend grote krullen in de halve appel, neemt een nog zelfverzekerder houding aan en strekt zijn benen.

Bartels slaakt een diepe zucht en verlaat, al vloekend en tierend en handdoeken wegschoppend de kleedkamer. ‘Klotejongen!’

‘Droge kippenneuker!’ schiet Amimoen hem in zijn rug.

Bijna raak. Bartels is het trapje al af en opgegaan in het keuken-lawaai.

‘Hij heeft zeker niets te vertellen thuis, dat krijg je als je altijd onderop ga ligge, weet je... dus,’ mompelt Amimoen met volle mond, terwijl hij overeind komt. Een elastisch been klapt open in een soepele karatestand.

‘Het is mijn eigen schuld,’ zegt Agnes haastig en kijkt wederom in de spiegel. Ze plukt aan haar haren. ‘Ik kom nu al drie dagen achtereen te laat. Het houdt een k  er op...’

‘Ik kom elke dag te laat,’ zeg ik.

Amimoen zet een cynische frons op.

‘Ach, jij,’ reageert Agnes en klikt de sleutelhanger aan het kettinkje van haar portemonnee aan haar riem. Ze haast zich de trap af.

Ik volg haar en glijd over de natte vloer de keuken binnen, waar Wilhelm mij bij het hakblok tegenhoudt en de platte scherpe bijl op mijn ribben zet.

‘Waarom ben je te laat, Sopkop? Het is al twaalf uur veertig!’

‘De treindeuren waren aan elkaar gevrozen, chef.’

‘O, zo, da’s mooi. Wil je even koffie halen?’